

UVODNA RIJEČ

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi organizirao je 24. studenoga 2017. znanstveno-stručni skup **Spašena prošlost za budućnost** s podnaslovom *Na tragu zaštite kulturne baštine Požeške kotline i okolice*, koji je okupio krug od 16 relevantnih djelatnika uključenih u procese istraživanja, očuvanja, tumačenja i mogućnosti predstavljanja raznih kategorija spomeničke materijalne i nematerijalne kulturne baštine.

Radovi sudionika skupa obuhvaćaju priopćenja koja su rezultat kontinuiranih nastojanja ustanova i pojedinaca okrenutih zajedničkim trajnim interesima – pronicanju u kulturno-povijesnu slojevitost Požeške kotline i njezine okolice. Na znanstveno-stručni skup odazvalo se priopćenjima 16 sudionika, što je uvjerljivo potvrdilo potrebu za njegovim organiziranjem i održavanjem. Od sudionika smo pribavili 10 dragocjenih priloga koji predstavljaju sadržaj 7. sveska *Radova Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi*.

Iz naslova radova sudionika očitavaju se osnovni pravci i ciljevi prepoznavanja našeg jučer i danas za buduće naraštaje koji će na postignutim spoznajama i nastojanjima slijediti te novim znanjima i alatima dograđivati bogatu slojevitost slike nezaobilaznog kulturnog i prirodnog arhipelaga Požeške kotline i njezine okolice. Ta će sadašnja i posebice buduća nastojanja otkrivenim, obnovljenim i predstavljenim kulturnim nasljeđem, kao dodanom vrijednosti, bitno obogatiti i dopuniti predodžbu o sveukupnoj turističkoj ponudi o Požeškoj kotlini.

Priopćenja se dotiču pionirskih i novijih arheoloških istraživanja, kontinuiranog djelovanja službe zaštite kulturnog nasljeđa, odnosno muzejskih djelatnika i projekta senzibiliziranja građana za poticanje razvoja urbane kulture koji nedostaju Požegi. Mišljenja smo da dijelimo stavove sudionika minulog skupa, ali i zainteresiranih čitatelja, odnosno sudionika vremena u kojem živimo i djelujemo, da je nužno potrebno pojačanje dinamike pronicanja u izuzetno bogatu materijalnu i duhovnu kulturnu slojevitost središnjeg prostora podunavske Hrvatske u kojem Požegi te njezinoj kotlini i okolici pripada posebno mjesto. Potvrđuju to izvanredna postignuća koja se temelje na međunarodno priznatim arheološkim projektima (INTERREG) i u pojačanom intenzitetu zaštite kulturne baštine, na čemu se prepoznaje naš kulturni identitet, naše kulturno biće. Svjedočimo, usprkos poteškoćama, da se s pravom

možemo nadati i jačoj dinamici muzejske djelatnosti koja je posebice nezaobilazna u vremenu afirmacije kontinentalnog turističkog predstavljanja Hrvatske. Konačno, netom sažetim mislima moramo pridružiti i isticanu potrebu za sadržajnijim osvjetavanjem urbanog kulturnog života, pri čemu pomišljamo na njegovo kontinuirano vrednovanje i približavanje svim naraštajima.

U tom nizu prepoznavanja potreba valja naglasiti važnu ulogu Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi, posebice u osmišljanju i organiziranju, u određenim intervalima, sličnih znanstveno-stručnih skupova. Naposljetku, dužnost nam je najiskrenije zahvaliti podjednako sudionicima održanog znanstveno-stručnog skupa, autorima tiskanih priloga i marljivim djelatnicima već afirmiranog Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi.

Objavlivanjem časopisa ispunjena je trajna uloga Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u istraživanju i predstavljanju kulturno-povijesnog identiteta Hrvatske.

Požega, prosinac 2018.

Akademik Željko Tomičić